

Prekenverkstedet

Den Norske Israelsmisjon

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

6. søndag i påsketiden – 6. mai 2018

Prekentekest: Mat 7,7-12

Lesetekst I: Dan 9,17-19 / Apg 4,23-31

Lesetekst II: 3 Joh 11

Evangelisk og hverdagsnært

Bønn og tjeneste

Vi er i Jesu bergpreken. Og Jesus gir løfter som mange har opplevd at han ikke holder. Har vi ikke bedt og bedt, uten at noe skjedde? Bar vi ikke den syke fram for Gud i ukevis, uten at det hjalp? Så blir Jesu ord stående som gode ord, ord som vi gjerne kan høre og dele. Men ta dem helt på alvor? Nei, det våger vi ikke.

Er det slik? I så fall er det godt å få en ny anledning til å se på Jesu ord til sine disipler, der han underviste dem med utsikt over Genesaretsjøen.

De tre verbene "be", "let" og "bank på" står parallelt, og Jesus sier ikke noe om hva bønningen gjelder. Da får heller ikke vi sette grenser for hva vi kan be om. Ut fra sammenhengen kunne vi jo latt fokuset være på "Guds rike" og det store åndelige perspektivet. Men både Jesus i evangeliene og apostlene i sin undervisning er tydelige på at vi få legge "alt dere har på hjertet" (Fil 4,6) fram for Gud i bønn.

Tigger eller barn?

Er det tiggeren eller barnet som Jesus har i tankene? Kanskje begge. Tiggeren er vant til å måtte be om igjen og om igjen. Han har ikke store tanker om seg selv, men håper at noen vil vise ham godhet. Barnet, derimot, er vant til at mor og far alltid er der og gir dem det de trenger. Det hører til i huset, og står ikke ydmykt ved døren og håper på smuler fra de rikes bord.

Brød og fisk er hverdagskost i Galilea. Der er vel egentlig Fadervårs "daglige brød" det er tale om. Det er det vi trenger for å leve. Jesus toner ikke ned forskjellen mellom Gud og oss. Sammenlignet med ham kommer vi til kort, vi er onde.

Likevel er vi gode. Vi er skapninger som gud har gitt evne til å vise kjærlighet og godhet mot hverandre. Når selv vi lytter til våre barns bønn, hvor mye mer vil ikke vår Far i himmelen gi oss gode gaver når vi ber!

Her ligger evangeliet i Jesu ord. Han har tidligere i Bergprekenen undervist disiplene om bønn, og lat dem høre: "dere har en Far som vet hva dere trenger, før dere ber ham om det" (6,8). Her har vi døråpneren inn til bønnerommet Jesus inviterer oss inn i. Mer enn noen far på jord vet vår himmelske Far hva vi trenger. Svarer han annerledes enn vi ønsker og håper, er det fordi han ser lenger og vet hva som er til vårt beste. Ikke alltid lett å akseptere, men ved nærmere ettertanke godt å vite. Og så må vi i vår forkynnelse aldri forsømme å si at det er Jesus som er veien til Far (Joh 14,6). Bønnens evangelium er ikke et annet enn nådens evangelium. Det er sammen med Jesus vi kan kalle Gud Far og vite at han lytter til oss som sine barn.

Den gyldne regel

Med dette utgangspunkt faller det også lys over det påfølgende ord fra Jesus i v 12: "Det dere vil at andre skal gjøre mot dere, det skal også dere gjøre mot dem". Det er "den gyldne regel", som lar bevisstheten om hva som er best for oss selv, gi retning for hvordan vi handler mot andre, jfr. ordet om å elske sin neste som oss selv (Mat 22,39). Det er ved å handle slik at vi lever slik som loven og profetene lærer oss, sier Jesus. Den store rabbi Hillel sammenfattet Loven med ordene "Det du selv misliker, skal du ikke gjøre mot andre".

Der er - også i vår tid - en viktig utfordring å holde fast på at Guds bud er kjærlighet. Alle lovens bud er gitt av den Gud som "er kjærlighet" (1 Joh 4,8). Det er viktig å huske når vi kan oppleve at enkelte bud ikke alltid faller sammen med hva vi opplever rimelig. Så ved å lytte til budene og spørre hva som ville være best for meg selv, får jeg god hjelp til å handle rett mot min neste.

Prekenen

Hva slags preken kan det bli av det vi her har hentet fram fra tekstavsnittet vårt?

Det kan bli både evangelisk sentralt, og hverdagslig jordnært - slik en preken bør være. Disposisjonen kan være forskjellig, men det kan jo være et pedagogisk grep å være konkret og ærlig på at bønn og bønnesvar ikke er bare enkelt. Løsningen ligger ikke i å holde seg til generelle og "risikofrie" bønner. I stedet må vi forankre troen i vår Far, han som vet hva vi trenger. Heller ikke denne gangen må vi forsømme å si at det er Jesus som er veien til Far. Vi må utfordre til å tjene vår neste, veiledet av Guds bud og tanken på hva vi selv ville ønsket.

Og vi må huske at tjenesten er troens frukt og ikke frelsens betingelse.

Litt av et budskap å bringe ut!

Svein Granerud

Leder i DNI's landsstyre. Seniorrådgiver i Normisjon. Styreleder i Menneskeverd og i Frimodig kirke.

Svein.Granerud@normisjon.no